

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 831: Quyết Cần Phải Bặt Đường Ngôn Ngữ, Dứt Chỗ Tâm Hành, Mới Mong Có Được Đôi Phần Tương Ứng

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 070)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Trực tu ngôn ngữ đạo đoạn, tâm hành xứ diệt, phương hứa thiểu phần tương ứng.】 (Nghĩa là: *Quyết cần phải bặt đường ngôn ngữ, dứt chỗ tâm hành, mới mong có được đôi phần tương ứng*).

“Trực tu” (quyết cần phải), từ ngữ này được dùng rất khẳng định, ý nói một cách dứt khoát bắt buộc phải làm được “ngôn ngữ đạo đoạn” (bặt đường ngôn ngữ). “Ngôn ngữ đạo đoạn”, không phải là hoàn toàn không có ngôn ngữ; “tâm hành xứ diệt” (dứt chỗ tâm hành), không phải là hoàn toàn không có tâm hành. Nếu nói không có ngôn ngữ, không có tâm hành, thì đã trụ vào “Không” mất rồi, trụ vào “Phi pháp tướng” mất rồi, đây chính là chỗ khó hiểu nhất của Bát Nhã.

Quý vị nói “ly ngôn thuyết” (lìa ngôn thuyết), nhưng Đức Phật Thích Ca Mâu Ni đã giảng Pháp suốt bốn mươi chín năm ; quý vị nói “ly danh tự tướng” (lìa tướng danh tự), nhưng trong kinh điển Phật giáo danh tướng lại đặc biệt nhiều, không một tôn giáo nào có thể sánh kịp Phật giáo về số lượng danh tướng. Vừa bảo chúng ta phải lìa, lại cứ khẳng khẳng phải nói ra. Cho nên, quý vị nhất định phải hiểu rõ nguyên lý đó trong Kinh Kim Cang: “*Ứng vô sở trụ nhi sinh kỳ tâm*” (Nên không trụ vào đâu mà sinh tâm ấy).

Phật giảng cho chúng ta về danh tự, ngôn thuyết, tâm duyên, đó là “sinh tâm”, nhưng tầng sâu bên trong đó là “vô trụ”. Sinh tâm không ngại vô trụ, vô trụ không ngại sinh tâm. Nói rõ ràng hơn cho quý vị một chút, vô trụ chính là sinh tâm, sinh tâm chính là vô trụ, như vậy mới là vi mật khế nhập (khế nhập một cách sâu kín, vi diệu). Nếu quý vị xem sinh tâm và vô trụ là hai việc khác

biệt, thì làm sao quý vị có thể thâm nhập được? Quý vị không thể vào cửa được. Sinh tâm và vô trụ vốn dĩ là một việc.

“Ngôn ngữ đạo đoạn” là lìa danh tự, lìa ngôn thuyết; “tâm hành xứ diệt” là lìa tâm duyên. Ý nghĩa này hoàn toàn giống với những gì đã giảng ở phần trước, chính là đối với cả hai bên “Không” và “Hữu” đều không chấp trước, pháp tướng và phi pháp tướng thấy đều lìa bỏ. Lìa bằng cách nào, phần trước đã giảng rất nhiều rồi, phần sau vẫn sẽ giảng tiếp, nên ở chỗ này không nói dông dài thêm nữa. Có như vậy mới có thể “thiếu phần tương ưng” (tương ưng được chút ít), thiếu phần tương ưng chính là khế nhập vi mật được một chút, khi đó quý vị mới thật sự được thọ dụng.